

Ольга РУДЬ,
orcid.org/0000-0002-5985-2422
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української мови і літератури
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(Суми, Україна) olgarud2017@ukr.net

ЮКСТАПОЗИТНІ ІМЕННИКИ У ПОЕТИЧНИХ ТЕКСТАХ ЛІНИ КОСТЕНКО

Статтю присвячено вивченню юкстапозитних іменників у поетичному мовленні Ліни Костенко. Розглянуто різні лінгвістичні підходи до трактування поняття «юкстапозит», за якими юкстапозити – це: слова, утворені складанням кількох оформлених слів або форм слів без сполучних голосних (Н. Клименко); складання кількох окремих слів у складне без сполучного голосного з обов'язковим дефісним написанням (Л. Азарова, К. Городенська, Л. Радомська, О. Стишов); одиниці синтаксичного рівня, які постали без застосування словотвірних ресурсів, не мають сформованого реального словотвірного значення (А. Нелюба). Визначено характерні ознаки юкстапозитів: утворюваність; ненормативність; функціональна одноразовість; номінативна факультативність; індивідуальна належність; словотворча похідність.

Поставлено за мету здійснити структурно-семантичний і функціональний аналіз іменників-юкстапозитів поетичного мовлення Ліни Костенко. Встановлено, що характерними для індивідуального стилю письменниці є такі види юкстапозитних конструкцій: прикладкові сполуки із препозитивною прикладкою; прикладкові сполуки з постпозитивною прикладкою; словоскладання компонентів із різним граматичним родом; юкстапозити, побудовані на синонімічному зближенні компонентів; конструкції із семантично рівноправними іменниками, побудовані як парні зближення сумарної семантики, які становлять певний концепт.

Виявлено, що у поетичному словнику письменниці широко вживаються різноманітні за семантикою індивідуально-авторські іменникові юкстапозити: назви спорідненості, свояцтва; назви осіб за професією, родом діяльності, соціальним станом; назви народностей, національностей; назви міфічних істот, казкових героїв; назви частин тіла людини, тварини; назви тварин, птахів, риб; назви рослин і їх плодів; назви природних явищ і географічних понять; назви населених пунктів, фортець; назви будівель, архітектурних споруд, їх елементів; назви частини доби, певних проміжків часу тощо.

З'ясовано, що іменники-юкстапозити у поетичних текстах Ліни Костенко слугують конденсованості вираження думки митця, виступають як засіб стилістичного підсилення, уточнення характерної ознаки певного предмета, явища.

Ключові слова: складні слова, юкстапозити, прикладкові сполуки, okazionalizm, іменник, поетичне мовлення, Ліна Костенко.

Olga RUD,
orcid.org/0000-0002-5985-2422
Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at Ukrainian Language and Literature Department
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
(Sumy, Ukraine) olgarud2017@ukr.net

JUXTAPOSITION NOUNS IN LINA KOSTENKO'S POETIC TEXTS

The article is devoted to the study of juxtaposition nouns in the poetic speech of Lina Kostenko. Various linguistic approaches to the interpretation of the concept "juxtaposition" are considered, according to which juxtapositions are: words created by composing several formed words or word forms without connecting vowels (N. Klimenko); composing several separate words into a complex without connecting vowel with the obligatory hyphen writing (L. Azarova, K. Horodens'ka, L. Radoms'ka, O. Styshov); units of syntactic level, which appeared without the use of word-forming resources, do not have formed real word-forming meaning (A. Nelyuba). The characteristic features of juxtapositions are determined: formation; non-normativeness; functional disposability; nominative optionality; individual affiliation; word-formation derivative.

The aim is to carry out a structural-semantic and functional analysis of nouns-juxtapositions of Lina Kostenko's poetic speech. It is established that the following types of juxtaposition constructions are characteristic of the individual style of the writer: apposition compounds with a prepositional attachment; apposition compounds with postpositive attachment; word formation of components with different grammatical gender; juxtapositions based on the synonymous convergence

of components; constructions with semantically equal nouns, formed as paired convergences of total semantics, which constitute a certain concept.

It is revealed that in the poetic dictionary of the writer semantically various individual-author noun juxtapositions are widely used: names of kinship; names of individuals by profession, type of activity, social status; names of nationalities; names of mythical creatures, fairy-tale heroes; names of human and animal body parts; names of animals, birds, fish; names of plants and their fruits; names of natural phenomena and geographical concepts; names of settlements, fortresses; names of buildings, architectural structures, their elements; names of parts of the day, certain periods of time, etc.

It was found that nouns-juxtapositions in Lina Kostenko's poetic texts serve to condense the expression of the artist's thought, act as a means of stylistic reinforcement, clarification of the characteristic feature of a certain object, phenomenon.

Key words: complex words, juxtapositions, apposition compounds, occasionalism, noun, poetic speech, Lina Kostenko.

Постановка проблеми. Науково-технічний прогрес, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, швидкий темп життя, притаманний сучасній людині, сприяють дії закону мовної економії, що виявляється «у максимально точному висловленні думки за допомогою мінімальної кількості мовних знаків без використання поширених описових конструкцій» (Радомська, 2015: 249). Одним із засобів реалізації принципу мовної економії, «творення компактних за структурою лексичних одиниць» (Радомська, 2015: 249) є юкстапозитні іменники.

У поетичному мовленні Ліни Костенко широко використовуються іменники-юкстапозити, що слугують сконденсованості вираження думки митця, виступають як засіб стилістичного підсилення, уточнення характерної ознаки певного предмета, явища тощо. Аналіз юкстапозитних іменників, які функціонують у поетичних текстах Ліни Костенко, уможлиблює пізнання індивідуально-авторського світу, емоцій і почуттів поета.

Аналіз досліджень. Складні слова неодноразово ставали предметом уваги мовознавців. Історію виникнення складних слів, принципи їх аналізу розглядали у своїх працях Л. Азарова, М. Плющ, М. Жовтобрюх, Г. Гнатюк, К. Городенська, А. Грищенко та ін.

Українські лінгвісти Л. Азарова, С. Воробйова, К. Городенська, Н. Клименко, Є. Карпіловська, Л. Кислюк, Л. Радомська, О. Селіванова та ін. значну увагу приділяють унормуванню наукової термінології, вивчають складні слова за їх морфемним складом, словотвірною структурою, семантикою, функціонально-стилістичними властивостями тощо.

Питання семантики, структури та функціонування складних слів у поетичному мовленні, індивідуально-авторське словотворення вивчають В. Максимчук, Є. Карпіловська, М. Піх, Т. Юрченко, З. Митяй, О. Поліщук та ін. Науковці зосереджуються на аналізові типів і продуктивних моделей оказіонального словотворення, виявленні способів порушення чинної словотвірної норми. Проблемі утворення і функціонування

іменникових юкстапозитів у поетичних текстах приділяється незначна увага.

Мета статті – здійснити структурно-семантичний і функціональний аналіз іменників-юкстапозитів поетичного мовлення Ліни Костенко.

Досягнення поставленої мети дослідження передбачає виконання таких завдань: 1) з'ясувати основні підходи до потрактування поняття «юкстапозит»; 2) визначити структурні види юкстапозитних конструкцій; 3) розглянути семантичну класифікацію іменників-юкстапозитів, їх функціональне навантаження у поетичних текстах Ліни Костенко.

Матеріалом дослідження послужили збірки поетичних творів Ліни Костенко «Вибране» та «Триста поезій», у яких виявлено юкстапозитні іменники, що є постійним джерелом поповнення загальномовного словника.

Виклад основного матеріалу. Поняття «юкстапозит» (від франц. *juxtaposition* – розміщення поряд, від лат. *juxta* – поряд, біля і *position* – положення) в українському мовознавстві використовується не так давно, проте вивчення складних слів, утворених унаслідок словоскладання, сьогодні є досить актуальним і викликає зацікавленість у науковців. Л. Радомська (Радомська, 2015) визначила й обґрунтувала декілька підходів до потрактування цього поняття, що сформувалися у сучасній лінгвістиці.

Перший підхід відстоювала Н. Клименко, яка до юкстапозитів відносила слова, утворені складанням «кількох оформлених слів або форм слів, для яких характерне поєднання двох чи більше компонентів без сполучних голосних» (Клименко, 1984: 6). До юкстапозитів вона зараховувала слова типу *інженер-механік, батько-мати, цьогорічний, вічнозелений, гострозаразний* тощо.

Сьогодні набув поширення другий підхід, відповідного до якого юкстапозитами є складні слова, котрі утворені складанням кількох окремих слів без сполучного голосного й обов'язково пишуться через дефіс. Цього підходу дотримується більшість мовознавців, зокрема Л. Азарова, К. Городенська, Л. Радомська, О. Стишов та ін.

Третій новітній підхід обґрунтував А. Нелюба, який розглядає юкстапозити як одиниці синтаксичного рівня, оскільки вони «постали не словотвірним шляхом, без застосування словотвірних ресурсів, не мають сформованого реального словотвірного значення» (Нелюба, 2008: 13). У словоскладанні він виділяє зрощення (*добрезнаний, вічнозелений*), прикладковикористання (*радіус-вектор, дівчина-листоноша*), редуплікацію (*добрий-добрий, синій-синій, радий-радісінський*).

Аналізуючи іменники-юкстапозити поетичного мовлення Ліни Костенко, будемо дотримуватися поглядів Л. Радомської, котра визначає юкстапозити як особливу лексичну категорію, що «ґрунтується на різних типах семантичних відношень між значеннєво нерівноправними та значеннєво рівноправними компонентами, має формально-структурний і функціональний вияви» (Радомська, 2017: 91), та зважатимемо на дефісне написання слів.

В. Максимчук, розглядаючи складні індивідуально-авторські субстантиви, звертає увагу на дослідження О. Ликовим okazіональних слів як лексичних одиниць мовлення та зосереджується на характерних ознаках okazіоналізмів, виділених ученим, таких як: 1) утворюваність; 2) ненормативність (відсутність у загальномовних словниках); 3) функціональна одноразовість; 4) номінативна факультативність; 5) індивідуальна належність (відсутність аналогічних номінацій у поетичному лексиконі інших авторів); 6) словотворча похідність (утворюються за допомогою наявних у мові засобів – слів, словоформ, морфем) (Максимчук, 2009: 36). Ці ж ознаки, як зазначає науковець, притаманні і юкстапозитам, що дає підстави кваліфікувати їх як «авторські лексичні новотвори» (Вокальчук, 2014: 49).

Індивідуально-авторські новотвори є важливим засобом естетичного освоєння світу. У поетичному тексті юкстапозитні іменники відзначаються особливою образністю, виразністю, емоційною насиченістю. Незвичні поєднання допомагають стисло, точніше передати думки та почуття майстра слова.

У поетичному словнику Ліни Костенко серед юкстапозитних іменників переважають авторські лексичні новотвори: *андрофаги-людодіди, білочка-біженка, велетень-художник, горобці-хвилини, залицяльники-п'яниці, кінь-мислитель, кремій-ноженята, мислитель-чорногуз, опівночник-поет, орли-чорнокрильці, піфія-сидуха, поет-автомат, черкуси-негритоси* тощо.

Поетеса вживає також загальновідомі фольклоризми-складення (*батько-мати, буй-тур,*

вовки-сіроманці, гуси-лебедята, жар-птиця, звір-птиця, іван-чай, кіт-воркіт, коник-стрибунець, отець-мати, риба-кіт тощо), що використовуються як стилетворчі засоби. Поєднання в одному контексті індивідуально-авторських і фольклорних юкстапозитів створює незвичайний стилістичний ефект: «– *Гей, вовки-сіроманці та орли-чорнокрильці, / Та ви хоч трохи підождіте, / Темний похорон не справляйте, / Поки душа козацька з тілом розлучиться!*» (Костенко, 1989: 527).

Значно рідше Ліна Костенко послуговується традиційними юкстапозитними іменниками: *батюшка-цар, скіфи-землероби* тощо. Наприклад: «*Та розім'яти веслами суглоби, / та походити босо по траві, / де проживають скіфи-землероби / і де кочують скіфи кочові*» (Костенко, 1989: 421); «*Кобзар співав в пустелі Косаралу, у казематах батюшки-царя*» (Костенко, 1989: 239).

Авторські лексичні новотвори виникають на базі наявних у мові слів за усталеними в сучасній українській мові словотворчими моделями, бо «раніше створене служить базою новому» (Потебня, 1958: 131). У сучасній лінгвістичній науці (Г. Вокальчук, В. Максимчук, А. Попович) складні найменування поділяють на словаповтори, синонімічні зближення, парні зближення сумарної семантики, контрастні поєднання лексем, словоскладання компонентів із різним граматичним родом, прикладкові сполуки.

У поетичному словнику Ліни Костенко найчисленнішими є прикладкові сполуки двох типів: 1) прикладкові сполуки із препозитивною прикладкою: *близнята-зерна, велетень-художник, камінь-рюкзаки, кремій-ноженята, мислитель-чорногуз* тощо; 2) прикладкові сполуки із постпозитивною прикладкою: *білочка-біженка, вечір-мисливець, вечір-мулат, вітер-голодренець, горобці-хвилини, греки-веслярі, кінь-мислитель, місяць-дармовис, орли-чорнокрильці, піфія-сидуха, поет-автомат, скіфи-землероби, яблука-циганки* тощо. Наголошено, що, як зауважує А. Бровко, «лише контекст може служити основою для правильного розуміння того, який із двох іменників є прикладкою, а який – означуваним словом, тому що за відповідних умов кожний із цих двох слів може бути і тим, і іншим» (Бровко, 1970: 23).

Прикладкові юкстапозитні іменники є потужним характерологічним засобом, вони посилюють експресивність тексту, увиразнюють мовлення поета, наприклад: «*Син білявого дня і чорнявої ночі, / вечір-мулат підійшов до порога*» (Костенко, 2019: 182); «*У верховіттях вітер колобродить, / сумує стежка дичками внатрус. / А угорі*

про таїнства природи / задумався **мислитель-чорногуз**» (Костенко, 1989: 341); «*І жінка бідна в Ольвії, не спить їй. / Прогнавши залицяльників-п'яниць, / уже робила всякі ауспиції – / гадала на погоду і на птиць*» (Костенко, 1989: 445). Позитивне чи негативне оцінне значення найчастіше міститься в іменнику, який функціонує як прикладка. Він концентрує у собі яскравий зображувально-оцінний зміст.

Особливою образністю та виразністю відзначаються іменники-юкстапозити, утворені складанням компонентів із різним граматичним родом: *зоря-полин, туман-трава, яблуко-гібрид, яблуко-недоквас* тощо. Наприклад: «*Осіннє сонце, яблуко-недоквас, / стояло в голих кленах у вікні*» (Костенко, 1989: 382); «*В туман-траву стрибає воратар – ловити м'яч, який не пролітає*» (Костенко, 2019: 201).

У поетичних текстах Ліни Костенко зафіксовані поодинокі випадки вживання юкстапозитів, побудованих на синонімічному зближенні компонентів (*андрофаги-людоїди, гуси-леbedята*), та конструкцій із семантично рівноправними іменниками, побудованими як «парні зближення сумарної семантики, які становлять певний концепт» (Підкамінна, 2007: 242): *батько-мати, отець-мати* – батьки; *звір-птиця* – світ фауни, *грунт-худоба* – господарство.

Юкстапозити із синонімічним зближенням компонентів у поетичному контексті увиразнюють, підсилюють певну ознаку зображуваного. Так, юкстапозит *андрофаги-людоїди* (*андрофаги* – від грец. *ανθρωπος* – людина, *φαγος* – поїдаючий; букв. *людоїди, канібали*) у віршованих рядках «*Ніхто із вас додому не доїде, / з'їдять вас андрофаги-людоїди*» (Костенко, 1989: 453) підкреслює надзвичайну жорстокість людей племені.

Іменникові юкстапозити становлять значну кількість серед складних слів поетичного мовлення Ліни Костенко, оскільки є найбільш економним мовним засобом позначення і характеристики різноманітних реалій і понять матеріального, культурного та духовного життя народу.

У поетичному словнику письменниці широко вживаються різноманітні за семантикою іменники-юкстапозити. Найбільшу групу формують найменування осіб, серед яких виокремлюються: 1) назви спорідненості, свояцтва: *батько-мати, отець-мати*; 2) назви осіб за професією, родом діяльності, соціальним станом тощо: *батько-цар, велетень-художник, залицяльники-п'яниць, опівночник-поет, поет-автомат*; 3) назви народностей, національностей: *андрофаги-людоїди, греки-вєслярі, скіфи-землероби, черкуси-негри-*

тоси; 4) назви міфічних осіб, казкових героїв тощо: *піфія-сидуха*. Оказіональні утворення надають словам нових семантичних відтінків значення, влучно, емоційно й експресивно характеризують певну особу, подію тощо. Наприклад: «*Поспішайте писати, / щоб і влад, і впаад. / Є вакантні посади: / поет-автомат*» (Костенко, 1989: 159); «*Проходив мимо велетень-художник. / Проходив мимо, і не зміг пройти*» (Костенко, 1989: 131); «*А грек пливе. Дніпро – дорога срібна. / Вже й притомилились греки-вєслярі*» (Костенко, 1989: 446).

Серед номінацій тварин, птахів, риб переважають юкстапозити-фольклоризми (*буй-тур, вовки-сіроманці, гуси-леbedята, жар-птиця, звір-птиця, кіт-воркіт, коник-стрибунець, риба-кіт*), які надають поетичному твору певної казковості, чарівності: «*А ті ж то гуси, гуси-леbedята, / та й узяли підпаків на крилята, / та й у хороми царські занесли!..*» (Костенко, 1989: 385); «*Хай буде сад, і дерево крилате, / і кіт-воркіт, і ще багато див*» (Костенко, 1989: 68).

Оказіональні утворення на зразок *білочка-біженка, горобці-хвилини, кінь-мислитель, мислитель-чорногуз, орли-чорнокрильці* підкреслюють характерну рису зовнішнього вигляду тварини чи птаха, його поведінки, передають авторське сприйняття зображуваного: «*А він стояв, косив кривавим оком, / цей кінь-мислитель, зверхник і суддя*» (Костенко, 1989: 362); «*Зметнеться вгору білочка-біженка. / Сипнеться снігом, як вишневий сад*» (Костенко, 1989: 106); «*Злітаються горобці-хвилини. / Ключуть мене в тім'я, в мозок, в потилицю*» (Костенко, 1989: 128).

У поетичних текстах Ліни Костенко засвідчені також юкстапозитні іменники такої семантики: 1) назви частин тіла людини, тварини: *крем'янь-ноженята*; 2) назви рослин і їх плодів: *близнята-зерна, іван-чай, іноплеменники-дерева, яблука-циганки, яблуко-гібрид, яблуко-недоквас*; 3) назви природних явищ і географічних понять: *вітер-голодренець, зоря-полин, камінь-рюкзак, місяць-дармовис, туман-трава*; 4) назви будівель, архітектурних споруд, їх елементів тощо: *акротерій-машкарон, фігурки-теракооти, церква-кам'яниця*; 5) назви частини доби, певних проміжків часу тощо: *вечір-мисливець, вечір-мулат*.

Іменники-юкстапозити, до складу яких входять назви населених пунктів, фортець, власні імена історичних осіб тощо, крім номінативної та стилістичної функції, виступають потужним засобом зображення певної історичної епохи, відтворення історичних реалій, пов'язаних із діяльністю конкретних осіб: «*Які ж були вони вродливі, / три Ладі-Либеді тоді!*» (Костенко, 2019: 92); «*Буде*

озовська орда доганяти, / Буде упень сікти-рубати, / Назад у Озов-город завертати, / Ніяк нам буде утікати» (Костенко, 1989: 522); «Он як про тебе і про Сулиму, / як ви Кодак-фортецю зруйнували, / а потім як на страту вас везли, / і як ти чудом жив-здоров лишився» (Костенко, 1989: 523).

Висновки. Юкстапозитні іменники є стилістичним засобом реалізації у поетичному контексті мовної економії, показником словесно-художньої майстерності Ліни Костенко. Авторські лексичні

новотвори різні за семантичною структурою і функціональним навантаженням, що свідчить про глибоке мовне чуття автора. Вони є одним із образних засобів індивідуально-авторського розуміння явищ і понять, сприяють конденсованому вираженню думки, служать для створення ритмомелодики поетичного твору. Перспективи подальших досліджень пов'язуємо зі структурно-семантичним аналізом композитних іменників поетичного словника Ліни Костенко.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бровко А. С. Розмежування означуваного слова і прикладки. *Українська мова і література в школі*. 1970. № 3. С. 20–23.
2. Вокальчук Г. Семантико-стилістичні особливості юкстапозитив у поезії Лесі Українки. *Лінгвістичні студії*. 2014. Вип. 1. С. 48–55.
3. Клименко Н. Ф. Словотворча структура і семантика складних слів у сучасній мові. Київ : Наук. думка, 1984. 251 с.
4. Костенко Л. Вибране. Київ : Дніпро, 1989. 559 с.
5. Костенко Л. Триста поезій. Вибрані вірші. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. 461 с.
6. Максимчук В. В. Складні індивідуально-авторські субстантиви у лексиконі поетів Рівненщини. *Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії*. Вип.17. 2009. С. 35–40.
7. Нелюба А. М. Експліцитна й імпліцитна економія в словотвірній номінації української мови : автореф. дис. ... докт. філол. наук : 10.02.01 / НАН України, Інститут української мови. Київ, 2008. 35 с.
8. Підкамінна Л. В. Апозитивні епітети у поетичній мовотворчості Т. Г. Шевченка. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології української мови*. 2007. Вип. 3. С. 241–246.
9. Потебня А. А. Из записок по русской грамматике. Москва : Учпедгиз, 1958. Т. I–II. 536 с.
10. Радомська Л. А. Вивчення обсягу поняття «юкстапозит» у сучасному мовознавстві. *Методичні студії* / укл. М. Вінтонів та ін. Вінниця : ДонНУ, 2015. Вип. 4. С. 249–260.
11. Радомська Л. А. Критерії визначення лінгвального статусу іменників-юкстапозитив як самостійних лексико-граматичних одиниць. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2017. Вип. 1. С. 88–92.

REFERENCES

1. Brovko A. S. Rozmezhuвання oznachuvanoho slova i prykladky [Differentiation of main word and apposition]. *Ukrainian language and literature at school*. 1970. № 3. P. 20–23 [in Ukrainian].
2. Vokal'chuk H. Semantyko-stylistychni osoblyvosti yukstapozytiv u poezii Lesi Ukrainky [Semantic and stylistic features of juxtapositions in the poetry of Lesya Ukrainka]. *Linguistic studies*. 2014. Issue 1. P. 48–55 [in Ukrainian].
3. Klymenko N. F. Slovotvirna struktura i semantyka skladnykh sliv u suchasniy ukrains'kii movi [Word Building Structure and Semantics of Compound Words in Modern Ukrainian Language]. Kyiv : Naukova dumka, 1984. 251 p. [in Ukrainian].
4. Kostenko L. Vybrane [Selected]. Kyiv : Dnipro, 1989. 559 p. [in Ukrainian].
5. Kostenko L. Trysta poezii. Vybrani virshi [Three hundred poems. Selected poems]. Kyiv : A-BA-BA-GA-LA-MA-GA, 2019. 461 p. [in Ukrainian].
6. Maksymchuk V. V. Skladni indyvidual'no-avtors'ki substanytyvy u leksykoni poetiv Rivnenshchyny [Complex individual-author substantives in the lexicon of poets of Rivne region]. *Actual problems of modern philology. Linguistic studies: [collection of scientific works of Rivne State University of Humanities]*. Issue 17. 2009. P. 35–40 [in Ukrainian].
7. Nelyuba A. M. Eksplitsytna i implitsytna ekonomiiia v slovotvirnii nominatsii ukrains'koi movy [Explicit and implicit economy in word-forming nomination of Ukrainian language]. Abstract dis. ... Doctor of Philology : 10.02.01 / NAS of Ukraine, Institute for Ukrainian language. Kyiv, 2008. 35 p. [in Ukrainian].
8. Pidkaminna L. V. Aposytyvni epitety u poetychnii movotvorchosti T. H. Shevchenka [Appositive epithets in the poetic language of Taras Shevchenko]. *Scientific journal of National Pedagogical Dragomanov University. Series 10: Problems of grammar and lexicology of Ukrainian language: coll. of Scientific Papers*. 2007. Issue 3. P. 241–246. [in Ukrainian].
9. Potebnya A. A. Iz sapisok po russkoi grammatike [From the notes on Russian grammar]. Moscow : State educational pedagogical publishing house education and science, 1958. Vol. I–II. 536 p. [in Russian].
10. Radomska L. A. Vyvchennia obsyagu poniattia "yukstapozyt" u suchasnomu movoznavstvi [The Study of the Concept "Juxtaposition" in Modern Linguistics]. *Metodychni studii [Methodic Studios]* / ukl. M. Vintoniv ta in. Vinnytsia : DonNU, 2015. Vyp. 4. P. 249–260. [in Ukrainian].
11. Radomska L. A. Kryterii vyznachennia livgval'noho statusu imennykiv-yukstapozytiv yak samostiinykh leksyko-gramatychnykh odynyts' [The Criteria for Determining the Status Lingual of Noun-Juxtapositions as Independent Lexical and Grammatical Units]. *Bulletin of Zhytomyr Ivan Franko State University. Philological sciences*. 2017. Issue 1. P. 88–92. [in Ukrainian].